

ПРАВО

една от най-търсените и уважавани специалности

материал на Борислав Борисов

18

специалност на фокус

Правото е една от най-търсените и уважавани специалности. За мнозина юридическата степен е първата стъпка по пътя на кариерата в правния сектор. Много студенти са привлечени от предизвикателствата, пред които се изправят по време на обучението си. Правото участва в почти всяка област от човешкия живот. Засяга политиката, бизнеса, икономиката, международните отношения, търговията и дори околната среда. Като студент ще може да научите да се справяте с някои от най-неразрешимите конфликти и проблеми в съвременното общество. Ще успеете да анализирате проблеми и чрез закона да успеете да намерите решения.

Юристите имат изключителна роля в политиката на всяка държава, тъй като изработват конституцията и ежедневно работят върху цялата система от правила и норми под формата на закони, регулиращи социалните взаимоотношения, и без които е невъзможно нормалното функциониране на което и да е общество.

Първи стъпки

Ако решите да учите Право, то, подобно на всички академични степени, първо ще започнете с курсове, без които не може да минете. След това вече ще може да избирате предмети, които ще бъдат съобразени с определен кариерен път, към който сте се насочили. В зависимост от университета, преподаването се осъществява от лекции, семинари, групови занятия, презентации, дебати. Във всеки университет има и задължителен стаж, с който ще успеете и на практика да се сблъскате с професията „юрист“. Имайте предвид и че много университети имат и Еразъм програми, с които ще може да прекарате от 6 месеца до 1 година в чужбина.

Образование в България

В България няма бакалавърска степен по Право. Директно се завършва магистър. Юристът е под специална държавна регулация. Според наредбата за получаване на висше образование в България, по специалността Право такова се придобива само при образователно-квалификационна степен „магистър“ във факултет на

В България няма бакалавърска степен по Право. Директно се завършва магистър

висше училище, което отговаря на изискванията на Закона за висшето образование и въпросната наредба. Висше образование по специалността не можете да получите във филиал на висше училище. Обучението за придобиване на висше образование по специалността Право до образователна степен „магистър“ е с продължителност не по-малко от 10 семестъра. Възможни са редовна и задочна форма на обучение. При задочната форма обикновено се учи една година повече.

Обучението завършва с сържавен изпит, писмен и устен, и получаване на диплома. Трудова правоспособност се придобива след стаж и полагане на нов изпит. Всички акредитирани висши учебни заведения в България се придържат към тези правила, което прави условията за прием, кандидатстването и процесите на обучение почти идентични във всички тях. Подобно е положението и в чуждестранните вузове, макар в тях да има бакалавърски програми по Право. Запомнете обаче – в България диплома по Право от чуждестранен университет се признава, ако е магистърска след поне 5 години обучение (10 семестъра).

В България през настоящата година най-желаната специалност в Софийския университет беше правото. Тя измести психологията, която до този момент водеше класацията. Оказва се, че и в другите университети ситуацията е сходна. В Пловдивския университет например отново най-голяма конкуренция има сред студентите, които искат да бъдат „юристи“. Не можем да не отчетем и голямата новина през тази година – безпрецедентно беше отменен един от най-тежките изпитни приеми в специалност Право. Вместо изпити по история и български език, организирани от университетите, тази година кандидат-юристите се класираха само с матурата по български език и дипломата от средното образование.

Представяме и всички възможности за специалност Право в България и подредбата според МОН за това къде образованието по дадената специалност е най-качествено.

Място	Университет	Град
1.	Софийски университет „Св. Климент Охридски“	София
2.	Университет за национално и световно стопанство – УНСС	София
3.	Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“	Пловдив
4.	Нов български университет – НБУ	София
5.	Великотърновски университет „Св. св. Кирил и Методий“	Велико Търново
6.	Югозападен университет „Неофит Рилски“	Благоевград
7.	Русенски университет „Ангел Кънчев“	Русе/Видин/ Разград/ Силистра
8.	Бургаски свободен университет	Бургас
9.	Варненски свободен университет „Черноризец Храбър“	Варна/ Смолян

Източник: Рейтингова система на висшите училища в България 2019

Образование в чужбина

В чужбина има и бакалавърска, и магистърска степен по Право. Много зависи в кой университет се обучавате. Но ние ви предлагаме степените, които може да получите:

- Bachelor of Civil Law
- Bachelor of Laws (LL.B (Hons))
- Bachelor of Science in Law
- Magister Juris
- Master of Business and Law
- Master of European Law
- Master of Jurisprudence
- Master of Laws (LL.M.)
- Master of Studies in Law
- Juris Doctor

Ако трябва да разгледаме глобалната картина, ще разберем, че САЩ е водещата дестинация, ако искате да имате отлично образование. Но, както знаем, в Америка не винаги е евтино. От Харвард излизат и със справка колко би ни излязло едно обучение. Годишната такса е 65 000 долара и ще ви трябва още около 35 000 долара за квартира, застраховки, храна и лични разходи. Затова, ако не сте готови да отделите около 100 000 долара годишно, то вижте и другите университети и държави в ТОП 10 на най-добрите учебни заведения по Право.

Място	Университет	Държава
1.	Harvard University	United States
2.	University of Oxford	United Kingdom
3.	University of Cambridge	United Kingdom
4.	Yale University	United States
5.	Stanford University	United States
6.	The London School of Economics and Political Science (LSE)	United Kingdom
7.	University of California, Berkeley (UCB)	United States
8.	Columbia University	United States
9.	New York University (NYU)	United States
10.	The University of Melbourne	Australia

Източник: QS Ranking 2020

Както виждаме от таблицата, не само САЩ държи класацията на най-добрите университети за юристи. Обединеното кралство също е дом на трите най-добри учебни заведения в света. Възможностите за стипендии винаги присъстват в опциите, когато говорим за Великобритания. Имайте предвид, че нивото на обучение, освен че е едно от най-добрите в света, ще ви срещне и с изключителни преподаватели, от които ще може да черпите опит и контакти. Благодарение на тях ще успеете да развиете качества, които ще ви бъдат полезни и занаят.

Важно е да отбележим, че от следващата учебна година 2021/2022 таксите за студенти на ЕС, в това число и България, вече ще бъдат от 9250 паунда и нагоре според университета. Причината е Брекзит - вече всеки студент извън Великобритания ще се води международен и затова цените ще бъдат такива.

Великобритания

1.	University of Oxford
2.	University of Cambridge
3.	The London School of Economics and Political Science (LSE)

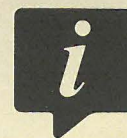
Белгия също е подходяща страна, ако искате да завършите Право. Местоположението ѝ е страхотно и ще успеете да усетите мултикултурната атмосфера. Обучението ви ще бъде на френски език, но това не бива да ви притеснява - университетите са осигурили допълнителни курсове, за да развивате езика. Другият плюс на образованието там е, че таксите за обучение се регулират от правителството на Белгия, т.е. няма да намерите държавен университет, в който таксите да бъдат високи. Средната такса за обучението по право е 600 евро годишно.

Белгия

1.	KU Leuven
2.	Ghent University
3.	Universite catholique de Louvain

Когато говорим за образование, Германия винаги е една от най-предпочитаните дестинации. Това е не само заради качеството на образование, но и заради подредената и космополитна държава, която е пълна с възможности.

Изучаването на право в Германия е особено интересно, ако искате да се запознаете

В България през настоящата година най-желаната специалност в Софийският университет беше правото

подробно с немската правна система. Този опит ще бъде полезен не само за немските работодатели, но и ще увеличи шансовете ви в международни адвокатски кантори и в други страни. Образование може да получите и на английски език, но като недостатък можем да кажем, че няма да научите перфектен немски. Това може да ви донесе главоболия за занаят, ако искате да работите в немска кантора един ден.

Германия

1.	Humboldt-Universität zu Berlin
2.	Ludwig-Maximilians-Universität München
3.	Freie Universität Berlin

Нидерландия продължава да бъде една от предпочитаните дестинации за обучение заради ниските такси за обучение, както и възможността да се учи на английски език. Обучението по право е от три години за бакалавър и една за магистър. То ви предоставя отлична основа за практикуване на специалността по целия свят. Професорите са международно признати и се славят като едни от най-добрите по гражданско право. Тези знания ще ви дадат и перфектна перспектива за работа в международна среда.

Имайте предвид, че много корпорации разрешават споровете си именно в Нидерландия, заради репутацията на програмите по право.

Учебните такси са от 1030 евро за първата година и след това по 2060 за следващите години.

Нидерландия

1.	Leiden University
2.	University of Amsterdam
3.	Maastricht University

Образованието в Швейцария се дели на бакалавър, който е три години, както и магистър, който е две години. За да практикувате специалността „Юрист“ е задължителна магистърската степен и няма как да бъде пропусната.

Швейцария е популярна и с високото си ниво на юридически факултети, като специално в университета в Цюрих професорите изнасят лекции по целия свят.

Швейцария

1.	ETH Zurich
2.	University of Geneva
3.	University of Zurich

Юристите в Италия се наричат „avvocati“ и принадлежат към националната адвокатска асоциация на страната, наречена „Consiglio Nazionale Forense“. Юристите могат да бъдат членове и на местните адвокатски колегии, тъй като професията в страната е децентрализирана.

Тъй като страната е член на Европейския съюз, то обучението е сходно като в другите държави. Имате нужда от магистърска степен, както и задължителен стаж поне една година в адвокатска кантора или друго място, което да има нужната юрисдикция.

Италия

1.	European University Institute
2.	Sapienza University of Rome
3.	Alma Mater Studiorum - University of Bologna

Да бъдеш юрист в Испания е престижно. Много правни системи използват адвокати, завършили в САЩ и Испания. Едни от най-добрите преподаватели по гражданско право са в испанските университети в Мадрид. Образованието е в период на 5 години и след това имате държавен изпит преди да практикувате специалността.

Да бъдеш юрист в Испания е престижно. Много правни системи използват адвокати, завършили в САЩ и Испания

...

Във Франция обучението по право е в продължение на пет години и се слави със строгите си програми

Едно от големите предимства на изучаването на право в Испания е цената. Има административни такси, които ще ви бъдат от няколко стотин долара, но останалото обучение се покрива от държавата. Това означава, че разходът ви ще бъде по-скоро по квартира и лични разходи, а не за обучението. Отново говорим за държавните университети. В частните цената е висока.

Испания

1.	Universidad Carlos III de Madrid
2.	Complutense University of Madrid
3.	Universidad Autonoma de Madrid

Русия става все по-предпочитана дестинация за образование и затова я включваме и нея. Най-голямото ѝ предимство е достъпността. Таксите варират, но винаги са разумни в сравнение със сходни програми в Европа. Културното наследство също не е за подценяване.

Право в Русия ще изучавате четири или пет години в зависимост от университета и дали ще специализирате след образованието си. Интересното в Русия е, че ако имате бакалавърска степен в друга област, то може да придобием и юридическа степен само за три години следване.

Русия

1.	Lomonosov Moscow State University
2.	HSE University
3.	Saint Petersburg University

Във Франция обучението по право е в продължение на пет години и се слави със строгите си програми. Това, че сте приети, не означава, че ще завършите и ще се ованчаеете с успех. Правното образование е разделено на три части – първо имате тригодишно обучение за бакалавър, след това двугодишно за магистър и накрая отново три години за доктор. Едно от предимствата е ниската такса във Франция и високото си ниво на академици, т.е. получавате достъпно образование в отлични университети от едни от най-добрите професори в света.

Франция

1.	Universite Paris 1 Pantheon Sorbonne
2.	Sciences Po
3.	University Paris 2 Pantheon - Assas

Реализация

Когато завършите право, вие получавате професионална квалификация „Юрист“. С тази специалност може да работите в съдебната система (съдии, прокурори, адвокати), в структурите на Министерството на вътрешните работи, в Министерството на правосъдието, в държавната администрация, в частния сектор – адвокати на свободна практика, частни съдебни изпълнители, нотариуси или юрист-консулти в бизнес компании. Имате предвид, че за да бъдете съдия, адвокат, прокурор или дори нотариус трябва да сте завършили задължително право и да имате диплома за юрист. Коя точно професия ще изберете, в коя част на съдебната система ще се реализирате или ще работите извън нея, може да зависи от специализацията, стажа и интересите ви.